

BÜYÜK TAARRUZ'UN ARKA PLANI

Ertuğrul TAYLAN / E. Vali Yardımcısı

26 Ağustos 1922'de başlayan Büyük Türk Taarruz'un önce-sindeki 11 aylık devrenin baş-lıca olaylarına, kısaca göz atalım:

1. İngiltere, esirlerinin bırakılma-sına karşılık, Malta Adası'ndaki Türk asker ve siyasetçilerini ser-best bırakmıştır.
2. Fransa, Ekim 1921'de yapılan Ankara Anlaşması gereğince Antep, Adana ve Mersin bölge-lerinden Suriye'ye çekilmiştir. Bu sırada, bir kısmı bedeli mu-kabilinde olmak üzere, önemli miktarda silah ve mühimmatı bize bırakmıştır. Asıl önemli olan da bu antlaşmayla karşıımızdaki itilaf Cephesi parçalanmıştı.
3. Kazım Karabekir kumandasında-ki Doğu ordusundaki ağır toplar, gizlice kağınılarla Batı'ya kaydırıl-mıştır.
4. Batı Cephesi Karargâhı Akşehir'e, Birinci Ordu Karargâhı Çay'a, İkinci Ordu Karargâhı da Bolvadin'e alınmıştır. Buna bağlı olarak Konya'da silah tamirha-nesi, nalbant okulu, şoför kursu, vb. açılmıştır.
5. Taarruz Planı'nda, Afyon'un güneyinden kuzeye doğru ya-pılacak bir taarruzla Yunan ordusunun çevrilip imha edilmesi hedeflenmiştir. Genelkurmay Başkanı Fevzi (Çakmak) Paşa, buna "kurt kapanı" demişti.

Fotoğraf: <https://www.trthaber.com/haber/gundem/buyuk-taarruzun-sanli-baslangici-26-agustos-704053.html>

6. Büyük Millet Meclisi'ndeki muhalif kanat, yapılacak taarruzun gecikmesinden şikayetçiydi. Bunun gerisinde de Başkomutan Mustafa Kemal Paşa'nın, Meclis'in bütün yetkilerini eline geçirecek, dikta idaresine yönel-mesi endişesi gösteriliyordu. Bu sebeple Paşa'nın, üç aylık Başkomutanlık yetkisinin uzatılma-yacağı dillendiriliyordu.
7. İstanbul'da, 15 Mayıs 1922'de, çok talihsiz bir gelişme olmuştur. "77 din adamı siyasetçinin imza-

ladığı bir muhtıra, İngiliz Yüksek Komiserliği'ne" sunulmuştur. Siyasetçiler, müderrisler, tarikat şeyhleri yanında, bazı Anadolu şehirleri adına 44 kişinin" de imzaladığı bu alçakça muhtıra, "Ankara Hükümeti, cinayet şebekesi diye" nitelenerek, barış anlaşmasının yalnızca "sultan ile yapılması talep" edilmiştir.¹

Sakarya galibiyetinden sonra, Ordu-muz kahhar vuruşa hazırlanırken, özellikle bu son iki olayın yaşanma-sı, Atatürk ve arkadaşlarının, Kurtuluş mucizesini ne büyük zorluklar içinde gerçekleştirdiğini gösterir. Halkın, bugünlere kadar gelen Ata-türk sevgisinin kaynağını da.

1 Özakman, T. (2005) Şu Çılgın Türkler, Ankara: Bilgi Yayınevi.